

**Directoraat-generaal voor
Internationale betrekkingen**
Directie Internationale
Marktordening en
Handelspolitiek

Behandeld door
Exportcontrole en Strategische
Goederen

T 070 379 6476

Datum
22 augustus 2012

Memonummer
DGIB-IMH / 12045769

Informatiekopie aan

memo

Veelgestelde vragen over tussenhandel en technische
bijstand (Wet strategische diensten)

Bijlage(n)

De Wet strategische diensten stelt regels voor 1) niet-fysieke overdracht van programmatuur en technologie, 2) technische bijstand en 3) tussenhandel. Deze wet is een aanvulling op al bestaande regelingen zoals de Europese dual-use verordening en het Besluit strategische goederen, en geen vervanging ervan.

TUSSENHANDEL¹

Situatie 1: Ons bedrijf heeft een vestiging in Nederland en in Frankrijk. De Franse vestiging voert met een uitvoervergunning dual-use goederen uit naar een bestemming buiten de EU.

Situatie 1a: De tussenhandel voor deze transactie wordt verricht door iemand van de Nederlandse vestiging. Vallen die diensten onder de mededelingsplicht voor tussenhandel?

Antwoord 1a: Ja.

Om dit goed te kunnen inschatten, is de eerste vraag om welke goederen het gaat. Bij dual-use goederen geldt een mededelingsplicht. Of dat een eenmalige mededeling moet zijn of een mededeling per transactie hangt ervan af of de dual-use goederen 'gevoelig'² zijn. Is dat laatste het geval, dan geldt een mededelingsplicht per transactie. Dan is de tweede vraag wat de goederenbeweging is, dus van welk land naar welk land de goederen gaan waarvoor u tussenhandel wilt verrichten. Gaan de dual-use goederen (ongeacht of ze 'gevoelig' zijn of niet) naar een 'gevoelig land'³, dan is een mededeling per transactie vereist. Zo niet, dan volstaat een eenmalige mededeling.

In algemene zin kan worden opgemerkt dat het er hierbij niet toe doet of het om 'intercompany' handel gaat; óók indien de goederentransactie een transactie tussen twee filialen van hetzelfde bedrijf plaatsvindt geldt de mededelingsplicht.

---

¹ In deze tekst wordt voor de leesbaarheid de term 'tussenhandelaar' gebruikt. Hiermee wordt niet alleen de tussenhandelaar bedoeld zoals gedefinieerd in artikel 1 van de Wet strategische diensten, maar het is een overkoepelende term voor een persoon die een van de vormen van tussenhandeldiensten verricht zoals bedoeld in de Wsd.

² Gevoelige goederen zijn: de goederen van bijlage IIg van de dual-use verordening, d.w.z. alle bijlage IV-goederen plus 0C001, 0C002, 0D001, 0E001, 1A102, 1C351, 1C352, 1C352, 1C353, 1C354, 7E104, 9A009.a, 9A117.

³ Gevoelige bestemmingen zijn: Afghanistan, Angola, Belarus, Birma/Myanmar, Congo, Egypte, Eritrea, Guinee, India, Irak, Iran, Israël, Ivoorkust, Libanon, Liberia, Libië, Noord-Korea, Pakistan, Soedan, Somalië, Syrië, Zimbabwe, Zuid-Soedan.

Zou sprake zijn van tussenhandel in militaire goederen, dan geldt altijd een vergunningplicht, ongeacht naar welk land de goederen gaan.

Situatie 1b: De tussenhandel voor deze transactie wordt verricht door een Nederlandse medewerker van de Nederlandse vestiging die in Nederland een dag per week voor de Franse vestiging werkt. Vallen die diensten onder de mededelingsplicht voor tussenhandel?

Antwoord 1b: Ja, hier geldt de mededelingsplicht bij tussenhandel. De wet geldt op dit punt voor Nederlanders en vreemdelingen die permanent in Nederland zijn gevestigd, ongeacht waar ter wereld zij zich bevinden en ongeacht of zij dit in hoedanigheid van privépersoon, ondernemer of als werknemer van een bedrijf doen.

Situatie 2a: Wij verrichten tussenhandel voor dual-use goederen die we zelf uitvoeren uit Nederland.

Vraag: Moet ik zowel een mededeling tussenhandel doen als een uitvoervergunning aanvragen?

Antwoord 2a: U bent hier zowel exporteur als tussenhandelaar. De exporteur moet een uitvoervergunning aanvragen als de goederen naar een land buiten de EU gaan. Daarnaast bent u volgens de huidige wetstekst inderdaad verplicht een mededeling te doen (per transactie bij gevoelige goederen en/of gevoelige bestemmingen, en anders eenmalig). EL&I heeft de wet niet zo bedoeld, want als u ook een uitvoervergunning aanvraagt in Nederland, heeft EL&I via die weg al (toe)zicht op de transactie. Op dit punt zal EL&I de wet dan ook zo aanpassen dat als voor uw eigen export bemiddelt, het volstaat een uitvoervergunning aan te vragen.

Situatie 2b: Wij verrichten tussenhandel voor dual-use goederen die ons bedrijf uitvoert uit een andere EU-lidstaat.

Antwoord 2b: Voert u de goederen uit vanuit een vestiging in een andere EU-lidstaat en wordt de uitvoervergunning buiten Nederland aangevraagd, dan gelden wel zowel de mededelingsplicht in Nederland als de vergunningplicht in het land van uitvoer (zie situatie 1).

Situatie 3: Een Nederlands bedrijf verkoopt dual-use goederen aan een Italiaanse klant. Die voert de goederen drie maanden later uit uit de EU. Valt de verkoop onder de definitie van tussenhandeldiensten, en is dus een mededeling vereist?

Antwoord 3: Zou het Nederlandse bedrijf bij verkoop geen weet hebben van de aanstaande export uit de EU, dan is het Nederlandse bedrijf niet aan te merken als exporteur noch als tussenhandelaar. Het Nederlandse bedrijf is wel verplicht zijn Italiaanse klant erop te wijzen dat de goederen bij uitvoer uit de EU vergunningplichtig zijn.

Ook als het Nederlandse bedrijf bij deze transactie al weet dat de goederen niet in Italië blijven, dan wordt de Italiaanse klant als beschikkingsbevoegde gezien voor de uitvoer van de goederen uit de EU en is de Nederlandse partij in beginsel geen tussenhandelaar. Het Nederlandse bedrijf wordt pas als tussenhandelaar

aangemerkt als het zaken rondom de transactie heeft geregeld voor de klant in het derde land en dus betrokken is bij de transactie inzake het dual-use goed. Afhankelijk van de bestemming van de goederen, en van of het om al dan niet gevoelige dual-use goederen gaat, moet een eenmalige mededeling of een mededeling per transactie worden gedaan.

Situatie 4: Een veilingbedrijf verkoopt de goederen voor de producent. Is het veilingbedrijf een tussenhandelaar?

Antwoord 4: Ja, de dienstverlening van het veilingbedrijf valt onder de definitie van tussenhandel en daarmee is een mededelingsplicht van kracht. Niet alle diensten die een veilingbedrijf verleent, hoeven onder de definitie van tussenhandel te vallen. Uitgezonderd zijn nevendiensten: vervoer, financiële diensten, (her)verzekering, algemene reclame of promotie. Maar verkopen valt wél onder tussenhandel.

Situatie 5: Als de exporteur en de tussenhandelaar allebei in Nederland zijn, wie moet dan wat doen?

Antwoord 5: De exporteur is verantwoordelijk voor het aanvragen van de uitvoervergunning voor de goederen. Gaat het om militaire goederen, dan moet de tussenhandelaar een tussenhandelvergunning aanvragen. Gaat het om dual-use goederen, dan geldt een eenmalige mededelingsplicht of een mededelingsplicht per transactie. (Zie ook situatie 1.) Let op: de tussenhandelaar moet zich melden voordat hij de tussenhandeldiensten verleent, terwijl de exporteur pas een uitvoervergunning nodig heeft op het moment dat de goederen het land verlaten. Is de tussenhandelaar tegelijkertijd exporteur (dus als hij voor zichzelf bemiddelt), zie dan ook situatie 2b.

TECHNISCHE BIJSTAND

Let op: Volgens de Wet strategische diensten is technische bijstand verboden als die ten goede komt aan een massavernietigingswapen, of aan militaire goederen in een land waarop een wapenembargo van toepassing is (zie art. 3 en 9 van de Wet strategische diensten).

Deze bepalingen bestaan naast de al bestaande regelgeving dat technische bijstand onder technologie kan vallen zoals genoemd in de technologienoten in de dual-use verordening en in de Gemeenschappelijke EU-lijst van militaire goederen. Er zijn dus meer bepalingen die relevant kunnen zijn als u wilt vaststellen of uw dienstverlening onder controle valt.

Die definities staan in de technologienoten in de bijlagen van de dual-use verordening:

"Technologie" (ATN NTN Alle): specifieke informatie die nodig is voor de "ontwikkeling", de "productie" of het "gebruik" van een product. De informatie is in de vorm van 'technische gegevens' of 'technische bijstand'.

'Technische bijstand' kan zijn in de vorm van instructie, vaardigheden, opleiding, praktijkkennis, advies e.d. en kan gepaard gaan met de overdracht van 'technische gegevens'. 'Technische gegevens' kunnen o.m. bestaan uit blauwdrukken, tekeningen, schema's, modellen, formules, tabellen, technische ontwerpen en specificaties, handboeken en instructies, in geschreven vorm of vastgelegd op andere media of apparaten zoals schijf, magneetband, leesgeheugens (ROM's).

Voor militaire goederen staan de technologienoten in de Gemeenschappelijke EU-lijst van militaire goederen:

ML 22 "Technologie": specifieke informatie die nodig is voor de "ontwikkeling", de "productie" of het "gebruik" van een product. De informatie is in de vorm van technische gegevens of technische bijstand.

Technische noten:

1. 'Technische gegevens' kunnen o.m. bestaan uit blauwdrukken, tekeningen, schema's, modellen, formules, tabellen, technische ontwerpen en specificaties, handboeken en instructies, in geschreven vorm of vastgelegd op andere media of apparaten zoals schijf, magneetband, leesgeheugens (rom's).

2. 'Technische bijstand' kan zijn in de vorm van instructie, vaardigheden, opleiding, praktijkkennis, advies e.d. en kan gepaard gaan met de overdracht van 'technische gegevens'

Bedrijven vragen ons geregeld wanneer bepaalde dienstverlening wel of niet onder de definitie van technische bijstand valt. Neemt u daarbij als uitgangspunt dat als uw diensten bijdragen aan 'ontwikkeling', 'productie' en 'gebruik' van strategische goederen, uw diensten vergunningplichtig zijn als ook sprake is van uitvoer (bijv. over de grens brengen, downloaden, beschikbaar stellen). Hierbij geldt één uitzondering, namelijk als een persoon een grens overschrijdt om de technische bijstand te leveren ('grijze cellen' vallen niet onder de exportcontrole).

Reist u zonder goederen (vergunningplichtige rapporten, handleidingen, USB-sticks etc.) naar uw klant in het buitenland en schrijft u ter plaatse een rapport dat bijdraagt aan 'ontwikkeling', 'productie' en 'gebruik' van strategische goederen, dan is dat toegestaan zonder vergunning.

Heeft u echter vergunningplichtige goederen bij u op uw reis, of stuurt u na terugkeer in Nederland uw rapport naar de klant, dan is daarvoor wel een uitvoervergunning nodig. Het doet er niet toe of u dat rapport per e-mail of per post verstuurt (zie de artikelen over niet-fysieke overdracht van programmatuur en technologie in de Wet strategische diensten).

Als uw dienstverlening gepaard gaat met de overdracht van goederen, dan raden we u aan de vergunningplichtige diensten ook te vermelden op de vergunningaanvraag voor de uitvoer van de goederen. Verricht u de diensten namelijk binnen de geldigheidstermijn van de uitvoervergunning van de goederen, dan is een gecombineerde aanvraag gemakkelijker.

Valt de dienstverlening echter buiten de geldigheidstermijn van de goederenvergunning, dan moet u wel een afzonderlijke vergunning aanvragen voor de technologie/technische bijstand.

Ter info: Bedrijven hebben diverse vragen over technologie en wanneer die vergunningplichtig is of niet. Nederland zal zijn interpretatie van de regels ook voorleggen aan de Europese collega's op het gebied van exportcontrole, met als doel de interpretatie zo veel mogelijk gelijk te trekken opdat het gelijke speelveld is gewaarborgd.

Dit document bevat enkele voorbeelden van hoe de Wet strategische diensten moet worden uitgelegd. Staat uw situatie er niet bij, dan betekent dat niet dat uw dienstverlening niet onder controle zou vallen. Neem in geval van twijfel contact op met de Centrale Dienst voor In- en Uitvoer te Groningen. Zie

<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/exportcontrole-strategische-goederen/contact>.

Dit document is met zorgvuldigheid opgesteld, maar u kunt hieraan geen rechten ontleen. De wetsteksten zijn doorslaggevend; raadpleeg voor de recentste versie <http://wetten.overheid.nl> of kijk op onze website www.rijksoverheid.nl/exportcontrole.